

[Rytter.]

sand, vilde gøre denne uværdig til at beklæde offentlige Hverv, skal der, naar den, der har fremsat Sigtelsen, paastaas idømt Straf for Ærekrænkelse, hverken ved Afgørelsen af Skyldspørgsmaalet eller ved Straffens Fastsættelse, kunne tages Hensyn til Paastand om, at den i Samfundet i Almindelighed gældende Vurdering af Sigtelsens Utilbørlighed ikke skal finde Anvendelse.“

Jeg forstaaer ikke dette; Forholdet har hidtil været det — og det har været gældende inden for enhver fri Bedømmelsesteori —, at Skyldspørgsmaalet afgjorde Domstolen, og man kunde ikke i Forbindelse med Afgørelsen af Skyldspørgsmaalet fastsætte et eller andet, som der skulde tages Hensyn til. Naar vi har faaet Doms mænd, er det, for at de skal have Lov til at skønne frit over, hvorledes Forholdet er. Derfor beklager jeg, at denne Bestemmelse er kommet ind, idet vi her faar en Regel, som ingen Doms mænd vil kunne forstaa. Man kommer aldrig uden om, at naar en Person har brugt en vis Tone over for en anden, og denne anden uvilkaarligt har brugt den samme Tone, vil Dommeren, og maaske navnlig Doms mændene, tage Hensyn hertil.

Jeg minder i denne Forbindelse den højtærede Minister om, at der i sin Tid stod en Kamp for og imod Domsmandsinstitutionen. Jeg var imod Doms mændene ud fra den Betragtning, at det vilde blive dyrt, og at Sagerne vilde komme til at gaa for langsomt; men jeg indrømmede, at disse to Hensyn maatte man se bort fra, hvis Befolkningens Tillid til Afgørelserne blev større. Fra modsat Side sagde man: Ja, vi maa indrømme, at det selvfølgelig bliver dyrere, og at det gaar langsommere, men vi mener, at Befolkningens Tillid til de Afgørelser, der træffes, bliver større. Nu har det vist sig, at paa de to første Punkter har min Opfattelse holdt Stik, idet det er blevet meget dyrere og er gaaet meget langsomt — selvfølgelig. Men Spørgsmaalet er; om Befolkningen har faaet større Tillid til denne Institution. Jeg haaber det, og jeg ved, at der fra alle Sider virkes loyalt, for at Befolkningen skal faa Tillid. Jeg ved ikke, om den har faaet det, men vi maa alle hjælpe med dertil. Derfor har det gjort mig ondt at se, at den eneste, der efter min Mening ikke maa kritisere Domsmandsinstitutionen, nemlig vor højtærede Justitsminister, paa forskellige Punkter har kritiseret de Resultater, som Doms mændene er kommet til. Jeg synes, det er uheldigt. Naar jeg siger, at den højtærede Minister

efter min Mening er den eneste, der ikke maa gøre det — vi er selvfølgelig ogsaa mange andre, der maa søge at lade være dermed —, er det, fordi den højtærede Minister har i sin Magt at faa en Afgørelse appelleret. Ministeren kan faa Afgørelserne appelleret og fremkalde en højere Domstols Afgørelse, hvis han er utilfreds med en Dom. Man bør ikke kritisere, naar man ikke samtidig drager Konsekvensen deraf.

Den højtærede Minister maa huske paa, at Justitsministeren og Retten er i samme Baad. Den højtærede Minister har flere Gange sagt til mig, at Folk forstaaer ikke, at han ikke kan gribe ind i det og det Forhold over for Domstolene. Det er vist rigtigt, men jeg kan forsikre den højtærede Minister, at naar Folk er oppe hos mig, hænder det ogsaa mange Gange, at de ikke kan forstaa en hel Del af den højtærede Ministers Afgørelser. De forstaaer ikke, at den højtærede Minister undertiden har ladet være at rejse Tiltale og har nøjedes med at udtale en Misbilligelse. Jeg tænker her bl. a. paa Uniformsloven, i Forbindelse med hvilken der blev rejst Anklage over for nogle og ikke over for andre, og jeg tænker paa Kommunerne, der kom hjem fra Spanien. Det er uheldigt, at der forekommer saadanne Tilfælde. Naar en Sag en Gang har været for Domstolene, mener Folk, at det da maa være Domstolene, der er Herrer over det, fordi de har set, at i gamle Dage var Domstolene bestemmende for, om saadanne Sager skulde udvides, og hvem der skulde drages ind under dem. Saadan er det ikke mere, men de ældre Folk, som er vokset op i den Tegangang, mener, at Domstolene er Skyld i det, medens det i Virkeligheden er Justitsministeren. Dertil kommer, at den højtærede Justitsminister ifølge sin Stilling har $\frac{5}{6}$ af Retsvæsenet under sig, og naar den højtærede Minister saa ikke ser med særlig Sympati paa Domstolene, vil det let medføre Ubillighed over for disse. Naar jeg siger, at den højtærede Minister har de $\frac{5}{6}$ af Retsvæsenet under sig, mener jeg dermed, at den højtærede Minister har alle de Sager, der er negative: han kan beslutte, at der ikke skal rejses Tiltale i de og de Sager efter visse bestemte Regler, men ikke blot det, ogsaa hvor der bliver Retssag, har Ministeren det i sin Magt ved Benaadning at gribe ind. Derfor har Ministeren en ganske overordentlig Indflydelse paa Retsvæsenet; endelig ogsaa ved Udnævnelse af Dommere o. s. v. Baade Ministeren og jeg maa begge arbejde i Retsvæsenets Tjeneste, og det gør vi efter min Mening ikke